

AZI ÎN TIMIȘOARA, MÂINE-N TOATĂ ȚARA!

La 19 decembrie 1989, la Timișoara s-a strigat pentru prima oară „Armata e cu noi!”

Din Raportul Comisiei senatoriale care a analizat evenimentele din Decembrie 1989 reiese că, în ziua de 19 ale acelei luni, la Timișoara s-a strigat pentru prima oară „Armata e cu noi!”. Iar generalul Ștefan Gușă ar fi evitat atunci războiul civil.

Din rapoartele grupurilor de cercetare reținem că, până în dimineața zilei de 19.12.1989, penetrarea coloanelor de manifestați se făcea cu multă ușurință, după această dată, datorită organizării coloanelor preponderent muncitorești, pătrunderea în coloane se făcea cu mare dificultate. De menționat că, începând din seara zilei de 18.12.1989 oficial, grupurile de cercetare au acționat în oraș fără armament și muniție asupra lor, acesta fiind deus la Comandamentul Marii Unități Mecanizate în lăzi sigilate.

Detășamentul de cercetare dislocat la Timișoara a fost regrupat și în ziua de 22.12.1989 s-a înapoiat la Buzău. Pe parcursul întregii misiuni desfășurate în municipiul Timișoara, grupurile de cercetare nu au făcut uz de armă, reintorcându-se în unitatea de origine cu întreg armamentul și muniția din dotare.

De reținut că, în vederea cunoașterii stării de spirit existente în rândul muncitorilor de pe marile platforme industriale ale Timișoarei, cadre de cercetare din UM 01171 Buzău au primit misiunea de a se

infiltra în diferite întreprinderi, unde, în baza discuțiilor purtate cu muncitorii, să determine printru alte cauzele revoltei și intențiile muncitorilor. În acest context, pe timpul îndeplinirii misiunii, doi subofițeri de cercetare au fost reținuți de muncitori și predați organelor de Miliție care, determinându-le apartenența pe baza unor dovezi de imputernicire, i-au pus în libertate.

Se impune a preciza că personalul specializat în acțiuni de cercetare îndeplinește aceste misiuni, de regulă, prin observare și ascultare, urmând în special evitarea posibilității de a fi descoperiți.

Pornind de la această situație cu totul întâmplătoare, o parte din ofițerii fostei Securități a încercat să continue a interpreta folosirea acestei unități militare de cercetare în adâncime în scopuri diversionist-teroriste, și nu informative. Înainte de a justifica acțiunile forțelor proprii au încercat să atribuie acestei unități militare tot ceea ce ar fi putut fi realizat de unități speciale ale Securității sau de agenți străini. Activitatea militarilor din această unitate angrenați în acțiunile dintre 17 și 22.12.1989 nu confirmă învinuirile atât de des exprimate de unii securiști sau oameni politici rămași în continuare fideli regimului ceaușist. (...) Așa cum rezultă din declarațiile

unor martori, și în noaptea de 18/19.12.1989 patrulile mobile care acționau în oraș desfășurau acțiuni de arestare.

Marin Paul Cătălin declară că: „... În noaptea de 18/19.12.1989 am oprit două mașini Dacia... mi-au arătat o legitimație pe care era scris Departamentul Securității Statului... erau două persoane civile care duceau un tânăr îmbrăcat în blugi, în pumni și înjurături...” (Dosar Cercetare nr. PS8 pag. 133).

La ora 20:27 pe aeroportul Timișoarei aterizează o aeronavă Boeing 707 venită din Iordania. Decolează la 20:35. Se fac cercetări asupra scopului venirii acestui avion. Se pretinde că a ridicat carne (berbecuți).

Între orele 20:00 și 24:00 (18.12.1989), manifestații de la Fabrica de Paine și din Bd Gheorghe Lazăr s-au retras, dar au continuat încercările de pătrundere spre Consiliul Popular Județean, Consiliul Municipal, Fabrica de Cauciuc și au fost provocate incendii prin folosirea sticlelor cu benzină la fabrica de ulei. Pe timpul nopții au fost trimise noi forțe pentru întărirea dispozitivelor de apărare la obiectivele unde presiunea mulțimii crescuse. Încercările repetate de pătrundere în depozitele de armament și muniții ale unităților militare au fost respinse cu foc de avertisment. (Documentar MAPN) (...)

În noaptea de 18/19.12.1989, în cartierele marginase a fost reluată acțiunea de distrugere și devastare a unor magazine, totodată au fost incendiate magazinele de produse finite de la IMT și a depozitelor de materiale din Freidorf. Unii directori de întreprinderi s-au adresat unităților militare pentru acordarea de ajutor armat împotriva acțiunilor de distrugere.

În dimineața zilei de 19.12.1989, între orele 0:30 și 1:30, gl mr Gușă Ștefan a convocat din nou toți comandanții de unități la Comandamentul UM 01024 Timișoara pentru a analiza a evenimentelor parcurse și pentru a se face unele precizări privind ziua în curs.

Cu acest prilej s-a dispus reducerea efectivelor din oraș și înlocuirea acestora cu patrulile. Au fost însă menținute dispozitivele realizate la Consiliul Popular Județean și Municipal, precum și la unele obiective economice importante.

Comandanții de unități au fost informați despre apariția unor noi focare de revoltă în exteriorul orașului (Fabrica de zahăr și Depozitul de lemne), totodată s-a precizat că se încearcă cu insistență pătrunderea în depozitele de armament și muniții, precum și dezarmarea militarilor.

(Continuare în pag. a II-a)

A ÎNCEPUT NUMĂRĂTOAREA INVERSĂ: CEAUȘEȘTII MAI AVEAU TREI ZILE DE PUTERE!

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Apelul lui Eugen Ionescu adresat lui Gorbaciov

Le Monde din 19 decembrie 1989 publica reacțiile dramaturgului Eugen Ionescu în fața relatărilor despre masacrul din România, din presa occidentală.

„Occidentalii sunt lamentabili. Nimic altceva decât vorbe frumoase”, se plânge scriitorul de origine română Eugen Ionescu. „Mă întreb cum poate suporta universul astfel de crime”, afirmă el, lansând marți, 19 decembrie, un apel către

numărul unu sovietic: „Există un om care ar putea face ceva, și fac apel la el: acest om este Gorbaciov și că amândoi au fost împușcați în ziua de 23 decembrie, la Timișoara. John Daniszewski era corespondent al Associated Press (AP) în Polonia și, alături de alți colegi, a transmis despre căderea regimului comunist din Europa de Est. Se afla în biroul său din Varșovia monitorizând agențiile străine de presă, când au început să apară informații despre evenimentele din Timișoara. Așadar, a luat rapid decizia

„Ceașescu este un nebulă și un monstru, este Bokassa, Idi Amin Dada, Pol Pot la un loc și de o sută de ori mai mult. Bagă oamenii la închisoare după bunul plac, îi trimite la muncă forțată după bunul plac, execută oameni, îi omoară câteodată în mod vicelăan, punând să fie striviți ca din întâmplare de mașini sau de camioane”.

InfoMina

CALENDAR

19 decembrie (marți)

Soarele a răsărit la 7:47, a apus

la 16:38

Luna a răsărit la 23:11, a apus

la 11:50

Sărbătoare creștină:

Sf. Mc. Bonifatie; Sf. Ier. Grichentie; Sf. Mc. Trifon; Cuv. Aglaia

S-a întâmplat la

19 decembrie 1989

- Un fragment de meteorit, cântărind ceva mai mult de un kg, a căzut cu mare viteză, surprinzându-i pe sătenii uzbeci care circulau pe o șosea situată la 90 km sud-vest de orașul Uci-Kuduk. O „mostră” din acest „oaspete” spațial a fost dusă forului academic din Moscova spre a fi studiată îndeaproape. Specialiștii de la Comitetul pentru studiul meteoritilor din cadrul Academiei de Științe au precizat că este primul meteorit care a „poposit” până atunci în Uzbekistan și al 177-lea înregistrat în ultimii 200 de ani pe teritoriul URSS;
- În Capitală, Muzeul literaturii române a organizat manifestări dedicate centenarului Ion Creangă;
- La Ministerul Afacerilor Externe a avut loc schimbul instrumentelor de ratificare a Acordului între Guvernele României și Mauritaniiei privind promovarea și garantarea reciprocă a investițiilor;
- La sediul ONU din New York au început lucrările sesiunii Adunării Generale a ONU;
- La Bruxelles a fost semnat acordul de cooperare economică între URSS și CEE.

Ramona VINTILĂ

JURNALE PERSONALE

19 DECEMBRIE

Despre ziua de marți nu-mi amintesc nimic din oraș. Am ascultat Europa Liberă. Vorbeau în continuare despre unul sau doi morți. Știam că, dacă nu se află totul, nu se putea spera ca bucurerestii să se miște și ei. Noaptea, în sfârșit, sau așa mi se pare că-mi aduc aminte, am auzit un negustor austriac povestind ce se întâmplase în oraș.

Livius Ciocărlie, Paradisul derizoriu. Jurnal despre indifferență, București, Humanitas, 1993, p. 68

Am terminat PS de dialog la film (care n-au ieșit rău), am mai avansat ca montajul, mă apropii de ucele patru benzi pentru vânzare (n-am ce face, o să trebuiesc să-l vând pentru salariile oamenilor). Însă nu pot spune ce-a ieșit. Mi-am cam pierdut cheful și entuziasmul (dacă l-am avut vreodată), nu-mi place nimic din ce-am făcut. Poate sunt obosit, dar mai sigur dezamăgit. Văd că toți din jurul nostru au scăpat de sistemul cumplit al comunistilor, numai noi continuăm să trăim în anormalitate, într-un coșmar care nu se mai termină, pe care îl înghitim fără să crăcnim. Dar, iată, tocmai când mă apăsă aceste gânduri, a izbucnit o demonstrație spontană la Timișoara, cu mii de oameni pe străzi. Să fie începutul sfârșitului?

(Continuare în pag. a II-a)

Doi ziariști americani, victimele Revoluției

John Tagliabue și John Daniszewski erau corespondenți străini în România în timpul Revoluției din decembrie 1989. Sunt multe lucrurile care îi leagă pe cei doi: pe lângă coincidența de prenume, faptul că sunt americani și că amândoi au fost împușcați în ziua de 23 decembrie, la Timișoara.

John Daniszewski era corespondent al Associated Press (AP) în Polonia și, alături de alți colegi, a transmis despre căderea regimului comunist din Europa de Est. Se afla în biroul său din Varșovia monitorizând agențiile străine de presă, când au început să apară informații despre evenimentele din Timișoara. Așadar, a luat rapid decizia

de a merge în România. S-a urcat în primul avion spre Belgrad, iar de acolo a închiriat o mașină în care și-a continuat drumul.

John Daniszewski s-a oprit în partea iugoslavă a graniței, unde s-a întâlnit cu un reporter sportiv iugoslav care petrecuse mai mult timp în România și care încerca, la rândul său, să intre în țară. Deși corespondentul AP nu avea viză, vameșii iugoslavi l-au lăsat să treacă, iar după ce le-au dat câteva țigări Kent gârziilor române, jurnaliștii au ajuns pe teritoriul României.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Revoluția română – în direct din Coreea de Nord (I)

Decembrie 1989 ne găsea și pe noi, cei din redacția ziarului Scinteia tineretului, într-o stare de amară confuzie și de cruntă dezamăgire. Speram și noi într-un anumit dezgheț, după achitarea datoriei externe, iar dezamăgirea luaseră, dramatic de repede, locul speranțelor. Fără vorbe mari, mai nimeni nu mai credea – la numai câteva luni după... – într-o „lovitură de teatru” tocmai la Congresul al XIV-lea al partidului. Și, firește, nici nu a venit! Mai mult, pentru cei care „lucrau în frontul presei” dezamăgirea căpătase și un nume. Cel al secretarului cu probleme de propagandă și presă al CC al PCR, ales de „Marele Forum Național al comunistilor români”: Ilie Matei. Un personaj din familia politico-ideologică a „durilor”. Adică un zelos apărător și ferm promotor al liniei partidului. Care „linie a partidului” nu era altce-

va decât perseverența într-un cultul „Eroului între eroii neamului”, și, pe cale de consecință, trecerea sub tăcere a oricăror discuții și controverse, tot mai dese și tot mai acute, asupra acestui subiect-tabu! Este lesne de înțeles că vorbesc despre tot mai insistentele și mai apăsatele accente critice care se recepțeau din toate azimuturile la adresa regimului lui Nicolae Ceaușescu, un regim tot mai izolat și tot mai lipsit de credibilitate externă. Pe de o parte, în mai toate statele frățeste, conducătorii de partid și de stat – care păreau eternizați în funcție – erau înlocuiți, iar, pe de altă parte, Nicolae Ceaușescu refuza cu îndârjire orice tentativă de modernizare, de reformă „din interior” a mașinării, învechită și greoaie, a partidului și statului.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

Vizita lui Nicolae Ceaușescu în Iran era în toi. În România, situația cuplului prezidențial arăta din ce în ce mai rău. În lipsa președintelui, la Cabinetul 2 s-a lucrat pe brânci. În presă, nici un cuvânt despre evenimentele de la Timișoara. Doar „noutăți” din industrie, agricultură și cultură. Debuta centenarul Ion Creangă.

La Muzeul de covoare persane

Marți, 19 decembrie, Nicolae Ceaușescu își petrecea a doua zi a vizitei oficiale în Iran. În cursul dimineții, președintele român a vizitat unități economice și culturale din Teheran „care au prilejuit cunoașterea nemijlocită a rezultatelor eforturilor pe care poporul iranian le depune în vederea dezvoltării economico-sociale a țării”. Vizita a început la complexul „Iran Khodro”, unde directorul Davood Mirkham i-a prezentat oaspetelui

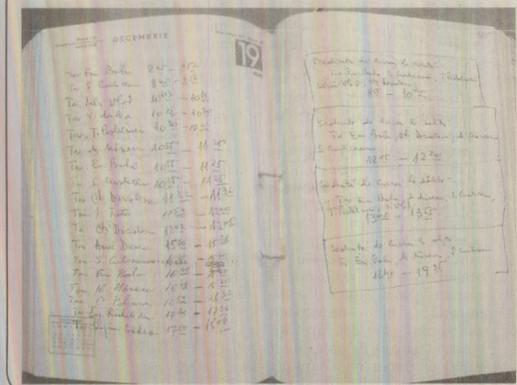
autobuze, microbuze și autoturisme. Delegația de la București a trecut apoi pe la Muzeul de covoare (cele mai vechi datau încă din secolul al XVI-lea) trebuie să îl impresioneze pe „Tovarășul”. La fața locului a primit și detalii despre secretele tehnicii țesutului. „La despărțire, scria Scinteia, gazdele au exprimat președintelui Nicolae Ceaușescu calde mulțumiri pentru onoarea deosebită ce le-a fost făcută și l-au rugat să semneze în cartea de onoare a muzeului.”

Ceașescu, mediator între Iran și Irak

După-amiază, „Tovarășul” a convorbit cu Ali Akbar Velayati, ministrul de Externe al Iranului. Discuțiile au avut loc la Palatul Saadabad, reședința oferită președintelui român pe timpul vizitei.

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Eleni Ceaușescu

Ce somn au avut soții Ceaușescu? Nicolae Ceaușescu era încă la Teheran, iar deciziile capitale aparțineau soției sale. Cabinetul 2 a fost punctul de comandă al acțiunilor cruciale pentru cele ce-au urmat. Marți, 19 decembrie 1989, Elena Ceaușescu a ținut patru ședințe la săliță și i s-au înregistrat 18 primiri în birou. Câte telefoane și cui a dat, nu cunoaștem. Primii ei interlocutori au fost Bobu și Curticeanu (orele 8:45-8:52). Apoi cu Bobu, Postelnicu, Vlad și Dăscălescu, a avut o primă ședință la săliță (orele 8:55-10:00). Se subînțelege că a aceste ședințe nu s-au făcut stenograme sau procese-verbale. Din săliță a revenit în birou împreună cu șeful Securității generalul Iulian Vlad (orele 10:03-10:11). I-a cerut informații ori i-a dat ordine

aparte?! Cu ministrul Armatei, generalul Vasile Milea, a convorbit, de asemenea, între patru ochi, un sfert de ceas (orele 10:15-10:30). Un sfert de ceas și tot confidențial a vorbit cu ministrul de Interne Tudor Postelnicu (orele 10:30-10:45).

Probabil că intervalul liber de 10 minute din agenda ei a fost folosit pentru o convorbire la telefon cu Ceaușescu.

Au fost rechemati, împreună, Manea Mănescu, Bobu și Curticeanu (orele 10:55-11:25), apoi Constantin Dăscălescu (de două ori) și ministrul de Externe Ion Totu.

A doua ședință cu Bobu, Dăscălescu, Manea Mănescu și Curticeanu a durat un sfert de ceas (orele 12:05-12:20). O pauză de 40 de minute în agenda și iarăși ședință cu Bobu,

Curticeanu, Postelnicu și Vlad (orele 13:00-13:55).

Aurel Duma, ministru secretar de stat la Externe din 1979, a fost primit între orele 15:10-15:20.

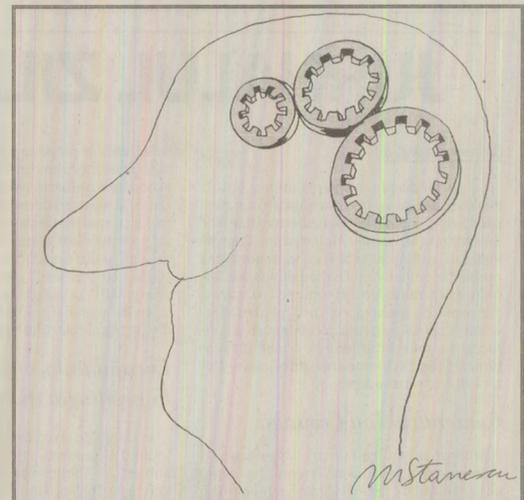
Silviu Curticeanu, Bobu și Mănescu au fost rechemati între orele 16:30-16:45.

Cea mai lungă întrevedere în acea tensiunată zi a avut-o cu Poliana Cristescu (orele 16:50-18:32). Cât fosta noră era în biroul ei, i-a primit pe Eugen Rădulescu și pe Suzana Gădea.

Și, în sfârșit, a patra ședință (orele 18:40-19:55) cu Bobu, Mănescu și Curticeanu.

Vor fi convenit între ei patru cu ce să-l informeze pe Ceaușescu sau a fost exclusiv opera ei?

Lavinia BETA

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Dacă ar mai izbucni asemenea mișcări și în alte orașe, speranțele vor crește, fără îndoială. Hai, Români, treziți-vă! Să dea Dumnezeu să vă treziți!

Alexandru Tatos, Pagini de jurnal. Ediție alcătuită de Liano Molnar-Tatos, București, Editura Albatros, 1994, p. 545

Aflăm cu numeroase detalii date de martori oculari că la Timișoara au avut loc sâmbătă și duminică, 16 și 17 dec., mari manifestări de protest împotriva dictaturii. Mii de oameni au ars portrete, au aruncat în stradă „operele” din librării spargând vitrinele. S-a intervenit cu armata, cu miliția, cu bastoane de cauciuc, cu cozi de lopeți sau „de topor”, cu gaze lacrimogene, cu tancuri de apă. Demonstrațiile, se spune, au început de la apărarea pastorului László Tokes, care urma să fie expulzat din oraș. La început s-au manifestat în jurul sediului de partid și exprimerii și mâni împotriva dictaturii.

La București, triplări de găzi, de patrulare, de pază la depozitele de armament în trei schimburi, pe stradă, pe Bd. Maghera, eu personal am rămas uluit să văd patrulare formate dintr-un ofițer MAN și trei soldați cu căști patrulând în văzul lumii în centrul Capitalei. Sute de patrulare împânzesc orașul nu știu din poziția cui, câte patru: un milițian și trei găzi patriotice, un ofițer și trei soldați; lumea i-a botezat imediat „Capre cu trei iezi”, dar nu-i de glumă. Oare a început și la noi?

Se zvonește că au izbucnit mișcări și în Arad și la Cluj. Granițele noastre sunt închise. Au fost raniți zeci de oameni, se spune că au fost și morți! Oficial nu se știe nimic. Ascultăm zilnic Europa Liberă. El a plecat trei zile în Iran. Se fac gafe pește gafe. Grănicerii români au bătut bulgarii la graniță. Bulgarii protestează. Se vorbește că au fost tulburări și la noi, la IMGB. Măine vom afla. Crime la Timișoara! Oare a început sfârșitul?

Gheorghe Leahu, Arhitect în „Epoca de aur”, f.l., Fundația Academia Civică, 2004, p. 251

Abia azi am auzit de o trăsnaie a studenților din București. În discursul lui Ceaușescu, nu știu care din ele, acesta a spus că „imperialiștii” vor învinge comunismul când, vorba din bătrâni – și aici râde hâtru, pregătind o surpriză „genială” – o face plopul pere și răchita micșunelei! (Cei din sală au răs colosal și au aplaudat de mama focului). Și iată că, într-o dimineață, plopii din fața căminelor studențesci din Grozăvești și Tei au făcut... per! Studenții cumpăraseră pere din piață și le agățaseră prin crengile plopilor cu soț ori fără-de... Uluiți! Extraordinar! Desigur, cu umărul! Căminele studențesci au fost păzite de atunci și mai trăsnaie de oameni în haine cenușii, iar anchetele s-au ținut lanț.

„Nu este formidabil să fim martori la niște schimbări și mișcări nemeaionabile ale istoriei doar în câteva săptămâni? 45 de ani de așteptare... dintr-o dată... Vă gândeați dumneavoastră acum o lună că în scurt timp vom discuta ce discutăm astăzi?” Și colegul mai tânăr, inginerul Manta, jubilează ca un copil, îl răd ochii, gesticulează cu brațele lui lungi, își dă capul pe spate și spune mereu: „Incredibil! Incredibil!”. Il invidez pe Vasile la nostru. Are 40 de ani. Eu am trecut de 60! Da! Are de ce să se bucure! Sigur, cu am văzut multe, am trecut prin multe fată de el, dar un regret amar tot mă chinuiește!

Titel Constantinescu, Frica și... altele spaimie, București,

Cel mai tânăr jurnalist străin mort la Revoluție, omagiat în fiecare an

Ian Parry era fotograf al publicației săptămânale britanică The Sunday Times în decembrie 1989, în timpul revoluției care i-a adus moartea. La 20 de ani de la decesul său, cel mai bun prieten și fostul lui editor, Aidan Sullivan (foto), povestește despre moartea jurnalistului și Bursa Ian Parry acordată în fiecare an în memoria sa.

Ian Parry a ajuns în România la 22 decembrie, alături de alți doi fotografi ai Sunday Times. Șase zile mai târziu, a devenit cel mai tânăr jurnalist străin care a murit în Revoluție, la vârsta de 24 de ani, după ce avionul în care se afla s-a prăbușit. A vorbit o singură dată cu editorul său, cu o zi înainte de Crăciun. „Am spus să vină acasă pentru a petrece Sărbătorile, iar apoi să se întoarcă în România. Dar m-a refuzat, spunând că vrea neapărat să fotografieze înmormântarea unui soldat”, imaginea care au făcut prima pagină a publicației, povestește Aidan Sullivan. La 28 decembrie, Ian a luat primul avion care a ieșit din România post-revoluționară, un cargou la bordul căruia se aflau doar jurnalistul și membrii echipajului. Potrivit variantei oficiale, avionul s-a prăbușit din cauza condițiilor meteorologice. Zvonurile însă susțineau fie că avionul a fost doborât intenționat de poliția secretă pentru că la bordul său se aflau materiale compromițătoare, fie combustibilul fusese contaminat. Între timp, martorii susțineau că motoarele aparatului luaseră foc. Toate materialele celorlalți fotografi, pe care Parry le transporta spre Londra, au fost distruse în accident.

Bursa Ian Parry, unul dintre cele mai importante premii în domeniu

Aidan Sullivan a lansat în 1990 Bursa Ian Parry, acordată anual în amintirea prietenului său. Zeci de tineri din întreaga lume – China, India, Pakistan, America de Sud, Europa –, toți având maximum 24 de ani, se înscriu pentru a câștiga premiul. Toți laureații, spune Sullivan, sunt o mare familie și au devenit prieteni apropiați. „Este minunat faptul că majoritatea celor care au primit bursa nici nu l-au cunoscut pe Ian. Premiul este o modalitate de a-l ține în viață”, continuă jurnalistul. În opinia sa, Ian Parry ar fi putut deveni un mare fotograf jurnalist, pentru că avea cele două calități necesare pentru a reuși: un ochi format, capabil să vadă o poveste și să o prezinte în imagini, și pasiune. „Buză că cel mai bun prieten al meu a murit atât de devreme”, spune cu regret și tristețe Aidan Sullivan.

Denisa Morariu

România – „bordelul unde toți se jucau de-a revoluționarii”

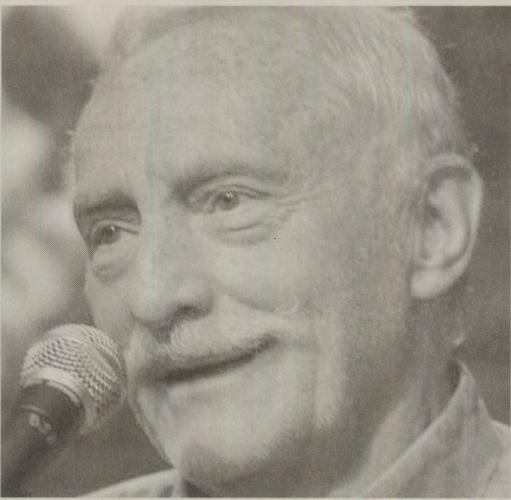
Amintirile jurnalistului belgian Josy Dubie (foto) despre revoluția din România sunt tulburătoare, cum însuși le descrie: o țară a zvonurilor, o piesă de teatru intitulată revoluție și oameni cruzi. Josy Dubie a fost trimis în timpul Revoluției din decembrie 1989 de radioteleviziunea publică belgiană, RTBF, alături de o întreagă echipă de televiziune. Din aceasta făcea parte și Danny Huwe, un jurnalist belgian împușcat mortal în zona Râzoare din București. Dubie a intrat în România la 22 decembrie, pe la Timișoara. Aici a mers în cimitirul unde s-ar fi aflat victimele Revoluției, însă unde a văzut zeci de persoane cărora li se făcuse deja autopsia și care muriseră de moarte bună. Apoi, jurnalistul a mers la București, unde Armata, complet dezorganizată, trăgea în oricine, creând panică. România era în acele zile „un bordel unde toată lumea, mai ales cei care până atunci îl susținuseră pe „Conducător”, se juca de-a revoluționarii”, povestește Dubie. Suspiciunile și paranoia erau atât de mari, încât pe toate străzile aveau loc „controale idioate” și „violente inimaginabile” împotriva presupușilor colaboratori ai regimului comunist.

Execuția cuplului Ceaușescu, „suprimarea unui martor indiscret”

Jurnalistul își amintește de momentul care l-a impresionat cel mai tare în acele zile. „Am asistat și filmat linșajul de către o mulțime descătușată a cadavrului unui presupus maior al Securității într-un cimitir din București. Unii scuipau și urinau pe corpul său, îmbrăcat încă în uniformă. Aceasta întâmplare mi-a sfâșiat inima”, povestește Dubie.

În timp ce transmitea despre evenimentele din România, Josy Dubie a criticat „falsa revoluție”, descriind-o drept o lovitură de stat pusă la cale de cei care au cucerit cuplul Ceaușescu, într-o „reglare de conturi pentru suprimarea unui martor indiscret”. S-a întors în România în ianuarie 1990 cu un convoi cu ajutoare provenite din Belgia. Aceasta a fost însă ultima oară când a vizitat țara, pe care, la 20 de ani de la Revoluție, o descrie în cuvinte grele.

Denisa Morariu

Coșciugul lui Parry, tăiat pentru că nu încăpea în avion

Ian avea o asigurare specială pentru jurnaliștii trimiși în zone de conflict, așa că trupul său putea fi repatriat. Sullivan a găsit imediat un avion particular și a zburat la București pentru a aduce coșciugul prietenului său acasă. La aeroportul din Capitală însă, editorul a observat că aparatul de zbor era prea mic, iar coșciugul nu încăpea. A fost sfătuit de militarii români să taie din coșciug, aceștia spunându-i că în el se aflau numai un tricou și câteva obiecte ale fotografului găsite la locul accidentului. Atunci Aidan Sullivan a izbucnit în râs. „Ian avea un simț al umorului fantastic. I s-ar fi părut cel mai amuzant lucru. M-am gândit

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Revoluția română – în direct din Coreea de Nord (I)

(Urmare din pag. 1)

În fine, dar deloc în ultimul rând, nici măcar speranțele unei mini-mare schimbări de accent la recent încheiatului congres nu se confirmaseră. Vorba amară a lui Geo Bogza (mi se pare), ce-i drept, spusă cu un alt prilej, devenea de o dureroasă actualitate. „Om muri și om vede!”, Sub aceste sumbre auspicii am aflat că, în partea a doua a lunii decembrie, urma să plec, împreună cu colegul și prietenul meu Corneliu O., într-o vizită prietenească la „ziarul-frate” din Coreea de Nord. Am înțeles repede și dedesubturile acestei vizite. Cum cercul „gazetelor prietene” pe linie de tineret se (re)strângea văzând cu ochii, frații din țara lui Kim Ir Sen mai erau printre puținii care mai puteau fi vizitați fără strângere de inimă și fără teama (cuiva anume!) că ne-am fi molipsit de cine știe ce influențe deviaționiste.

Curios lucru, atunci când am solicitat redactorului-șef al ziarului nostru, Ioan Strugariu (binecuvântată fie-i amintirea!), niște deslușiri mai acătări asupra scopului și obiectivelor vizitei, acesta, de felul său om scump la vorbă, s-a mulțumit să ne răspundă cu un zâmbet amar și cu un expeditiv. „Lasă, că vedeți voi la fața locului”. Nici prietenii pe care îi aveam printre activiștii de la CC al UTC și care vizitaseră „Țara Marelui Conducător” cu prilejul Festivalului Național al Tineretului și Studenților

ce se țineau nu de mult în Coreea de Nord nu se întreceau în vorbe multe. „Bătrâne – m-a asigurat unul dintre cei chestionați –, o să vezi și singur. Și, dacă vezi, să nu te miri. Un singur lucru să bagi bine la cap: dacă o mai ținem mult tot așa, acolo o să ajungem și noi!”

Săritor de felul său, Aurel Perva, șeful secției externe a ziarului (și el nedrept de repede petrecut dintre noi), ne-a dat să citim niscăi știri de agentie, reviste și pliante din care nu prea pricepam mare lucru. Oricum, ne-am zis, e ceva mai bine decât nimic! Fapt este că, duminică, 17 decembrie 1989, la ceasul serii, ne-am întâlnit la redacție, Cornel și eu, gata pentru marea expediție. Cere expediția ar fi trebuit să ia sfârșit peste o săptămână, adică la 24 decembrie. Nu bănuiam, pe atunci, cât de repede și de drastic vom învăța, pe propria piele, dreptatea zicalei „Socoteala de-acasă nu se potrivește cu cea din țară”. Sau, dacă vrei, mai corect zis: „Socoteala din România nu se potrivește cu cea din Coreea de Nord!”

Ca să ne mai treacă vremea, am început să răsfoim filele Agrepres. Aici am găsit un scurt comunicat al agenției despre niște „tulburări și jafuri produse de unele grupuri și elemente anarhice, huliganice din municipiul Timișoara”. Tonul sec, lapidar al textelorului mi-a frapat. Așa după cum m-a contrariat și faptul că, doar pentru asemenea evenimente (zis minore), agenția națională de

presă dă un comunicat; în condițiile în care pe accidente mai serioase (credeam noi la acea vreme) se pune cea scurtă vreme! – o să vezi și singur. Și, dacă vezi, să nu te miri. Un singur lucru să bagi bine la cap: dacă o mai ținem mult tot așa, acolo o să ajungem și noi!”

Poate, cu un alt prilej, am să recapituliez, pe larg, peripecile drumului de la București la Phenian (cum i se spunea, pe atunci, capitalei țării-gază). De data asta, notez câteva dintre primele impresii din chiar după-amiaza zilei de marți, 19 decembrie, adică imediat după sosirea la obiectivul central al vizitei.

Așadar, după ce am fost cazați la Hotelul „Potongang”, Hua, șeful echipei de jurnaliști nord-coreeni care avea să ne însoțească – un prefect vorbitor (Nota bene și ascultător) de limbă română, ne-a prezentat programul vizitei. Sincer, nu prea aveam ce pricepe din înșiruire. De aceea, peste cam un ceas, atunci când ne-am prezentat la ambasada României, iar ambasadorul Gărbă ne-a întrebat care sunt primele impresii, n-am avut de lucru și i-am răspuns:

– Două lucruri am avea să îi rugăm pe tovarășii nord-coreeni: 1. Să includă în programul vizitei, care cuprinde un larg set de acțiuni politice și educative, un spectacol de circ, intrucat din lecturi știm că aici, în capitală, au câteva trupe de excepție și 2. Să ne faciliteze să schimbăm lei noi în moneda locală națională, nu de alta, dar vrem să cumpărăm ceva amintiri pentru cei

de-acasă. Dacă e cazul, decontăm la întoarcerea în țară.

Om de bine – cum ni s-a relevat la scurtă vreme! –, ambasadorul Gărbă s-a întors către secretarul I al ambasadei, Predescu, un băiat de toată ispravă:

– Ai grijă și, dacă vezi că băieții nu s-au descurcat, să îi ajutăm.

Nici nu am ajuns bine la hotel că Hua, cel care părea șeful echipajului de escortă, ne-a cerut voie să lipsească aproximativ o jumătate de oră. Punct peste o jumătate de ceas, „fix-trecute” a zilei de marți, 19 decembrie, adică imediat după sosirea la obiectivul central al vizitei.

După care, a adăugat: – Ce ziceți, tov. Serban, am fost gând la gând cu dumneavoastră?! Ce putem să mai zic? Alinații băiat Hua al acestui... Cum de a ghicit el tot ceea ce îi spuseseam noi ambasadorului Gărbă?! Mai ales că nici nu fusese de față la discuție, de vreme ce el și ceilalți tovarășii nord-coreeni nici nu intrasera în sediul ambasadei, ei rămânând să ne aștepte afară, în mașină...

Serban CIONOFF

AZI ÎN TIMIȘOARA, MĂINE-N TOATĂ ȚARA!

(Urmare din pag. 1)

Cu referire la sedința desfășurată, Bălan Eugen declară: „... Pe timpul sedinței de la 19.12.1989, unul dintre participanți a raportat că un grup de cinci-șase persoane au încercat să pătrundă în Depozitul de Armament și Muniiți al uneia din unități. În acest moment, domnul G. Gușă a ordonat ca împotriva tuturor celor care vor ataca unitățile militare sau depozitele acestora să se tragă după somație...”. (Dosar Cercetare nr. PS8, pag. 71, 279).

Începând cu ora 7:00 (19.12.1989), acțiunile revoluționare au marcat o schimbare esențială determinată de apariția primelor manifestări protestatere de masă a muncitorilor din întreprinderile timișorene și, îndeosebi, de la întreprinderile 6 Martie, Azur, Elba și Solventul.

La întreprinderea 6 Martie, militarii existenți în incinta acesteia au fost atacați cu pietre și șuruburi. Pentru calmarea spiritelor s-a cerut sprijinul directorului întreprinderii și primului secretar al Comitetului Municipal de Partid – Petru Moț.

La ora 9:00 (19.12.1989), gl. mr. Gușă Ștefan a ordonat grupurilor de cercetare de la Buzău ca, sub acoperire conspirativă, să pătrundă în întreprinderea pentru a determina starea de spirit a muncitorilor și în ce constau revendicările acestora.

Între orele 12:00 și 13:00 (19.12.1989), la Comandamentul UM 01024 Timișoara a avut loc o nouă convocare a comandanților la care a participat și gl. lt. Ilie Ceaușescu. Din discuțiile purtate a rezultat creșterea pericolului de dezarmare a militaților și de atacare a depozitelor de armament și muniție, precum și declanșarea unor acțiuni specifice de război psihologic de teroare și hărțuială. (Fond special MAPN „Decembrie 1989”). Gl. lt. Ilie Ceaușescu a cerut ca armata să rămână în stradă afirmând: „... Tulburările sunt provocate de elemente teroriste aservite intereselor țărilor capitaliste, scopul lor este răsturnarea socialismului și întoarcerea la capitalism...”.

În cursul aceleiași zile, gl. lt. Ilie Ceaușescu a vizitat și alte unități din garnizoană, unde a prezentat expuneri despre încercarea unor puteri străine de a destabiliza situația din România.

În jurul orei 11:00 (19.12.1989), Radu Bălan încearcă din nou să calmeze spiritele agitate ale muncitorilor de la Întreprinderea Elba. Concomitent, din ordinul lui Ion Coman, Cornel Pacoste și Ilie Matei intră în UMT și încearcă fără efect să realizeze o legătură cu muncitorii. Muncitorii scandează „Libertate, democrație, demisia lui Ceaușescu!”. Dialogul este respins.

În aceeași zi, la ora 14:00 (19.12.1989), Ion Coman a cerut gl. Gușă să se deplaseze la Întreprinderea Elba pentru a îl scoate de acolo pe Radu Bălan, reținut ca ostatic de muncitori.

Sosit la întreprindere, însoțit de aghiotantul său, de un ofițer de transmisiuni și de un pluton de militari în termen, gl. Gușă a fost întâmpinat cu huiduieli și injurii datorate incidentului produs prin împușcarea din greșeală a unei femei de un militar care asigura paza întreprinderii și utilizase defectuos armamentul. Ca urmare a discuțiilor purtate de gl. Gușă cu muncitorii, precum și după îndepărtarea plutonului însoțitor de la poarta întreprinderii, în baza afirmației potrivit căreia „... Oameni buni, de ce vă distrugeți orașul?”, la care mulțimea a răspuns „Nu noi, nu noi!” (era normal, nu muncitorii timișoreni erau cei care distrugeau orașul), Armata nu are nimic de împărțit cu oamenii care dacă vor să manifesteze sau o facă în mod pașnic, să nu

atace soldații...”. Atitudinea muncitorilor s-a schimbat, astfel că, la plecarea ofițerilor, o parte a mulțimii adunate în incinta întreprinderii a strigat pentru prima dată „Armata e cu noi!”.

Întors de la Întreprinderea Elba, gl. Gușă, a raportat lui Ion Coman „... că la uzina nu sunt huligani, sunt oameni furioși care i-au arătat gloanțele trase în ei, de acum în stradă ies muncitorii...”.

În acest timp (19.12.1989), în mai multe unități economice, muncitorii au încetat lucrul, s-au strâns în curțile interioare și au început să își exprime deschis nemulțumirea față de regimul comunist. S-au scandat lozinci antidictatoriale și s-au formulat revendicări economice și politice.

La ora 18:00 (19.12.1989), un detașament de parașutiști de la Caracal a sosit la Timișoara, unde a fost trecut în rezerva de forțe.

Înțelegând răsturnarea situației și impresionat probabil de cererile ferme ale muncitorilor, care în fapt exprimau un deziderat al tuturor românilor, la ora 13:50 (19.12.1989), gl. mr. Gușă Ștefan a ordonat retragerea în unități a tancurilor și TAB-urilor, precum și a unei părți din efectivele dislocate în oraș. Totodată, s-a ordonat replierea forțelor rămase în dispozitive, în apropierea zidurilor clădirilor, permiterea penetrării dispozitivelor de către coloanele muncitorești pașnice și întreprinderea totală a folosirii armamentului. Aceasta hotărâre luată cu toată responsabilitatea a salvat Timișoara de la un război civil. Trebuie remarcat faptul că, în mai multe cazuri, Armata dăduse semne evidente de fraternizare cu manifestații. Poate că acest lucru a fost un actor determinant în emiterarea ordinului de retragere al Armatei dat de Ș. Gușă.

Iată ce declară doamna Marin Doina Ecaterina: „... La data de 19.12.1989 se mai aflau militari în jurul Catedralei, dar numărul lor fiind foarte mic în comparație cu Miliția și civilii înarmați care se găseau pe stradă...”. (Dosar Cercetare nr. PS8, pag. 134).

La ora 19:30 (19.12.1989), dispozitivul UM 01185 a fost atacat de persoane neidentificate cu foc de armă, fiind rănit un ofițer (documentar MAPN).

Pe timpul nopții totuși, au continuat a funcționa 13 patrulă militare și au fost luate măsuri pentru paza suplimentară a depozitului Peco. Concomitent, efective ale MAPN-ului au participat la stingerea unor incendii la Întreprinderea IAEM, la CAP etc.

La Inspectoratul General al Min. Interne, din ordinul lui Ion Coman se prezintă doi ofițeri de parașutiști pentru a asigura informarea periodică a acestuia cu activitatea Inspectoratului. Generalul Mihalea acceptă cu dificultate prezența celor doi, fiind convins că aceștia aveau misiunea de a ține sub supraveghere instituția.

Totodată, au fost dispuși parașutiști și în jurul Miliției Județene.

În zilele de 18 și 19.12.1989 s-au mai produs victime prin împușcare, șapte morți și 98 de răniți. Bineînțeles, din rândul civililor.

Revolta din Timișoara intra pe un alt făgaș, populația fiind pe cale să se organizeze pe baze revoluționare cu revendicări clare.

În ziua de 20.12.1989 urma a se desfășura o mare demonstrație muncitorească în centrul orașului la care trebuiau să participe muncitori de pe marile platforme industriale ale municipiului.

Raportul Comisiei senatoriale privind acțiunile desfășurate în Revoluția din decembrie 1989, vol. 1, p. 112-116

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

S-a vorbit despre realizarea unor acorduri depline între Iran și Irak în vederea instaurării păcii în regiune, despre remedierea situațiilor din Orientul Mijlociu și Afghanistan, „Convorbirile au evidențiat faptul că, în majoritatea problemelor vieții internaționale actuale, România și Iranul au poziții comune sau apropiate, ceea ce creează condiții pentru dezvoltarea și mai puternică a colaborării și concurenței româno-iraniene pe arena internațională”, se scria în comunicatul oficial redactat la finele întrevederii.

Centenarul Ion Creangă

Muzeul Literaturii Române din București vernisa expoziția „Universul creației lui Creangă”, manifestare premergătoare centenarului scriitorului. Vizitatorii puteau admira creațiile pictoricele lesene Aurora Năforiță, laureață a Festivalului Național „Cântarea României”. Și la

Sala Dalles se pregătea o expoziție. Tot în cinstea povestitorului din Humulești. Puteau fi vizionate manuscrise, ediții de autor, antologii critice și mărturii documentare. Și teatrele de păpuși și marionete puneau în scenă adaptări ale poveștilor lui Creangă. Bunăoară, la Teatrul de păpuși din Constanța puteau fi urmărite „Capra cu trei iezi”, „Povestea porcului” și „Harap-Alb”. La București, Teatrul Ion Creangă „colinda” scoliile și grădinițele, cu un spectacol din lumea naratorului moldovean.

Furajul unic, cheia succesului la producția de lapte

La sfârșit de an, ziarul Dobrogea Nouă, din județul Constanța, „pusese” de-o anchetă. Subiectul? Ineficiența vacilor de la CAP Cerchezu. În depozitul de furaje se aflau, mai scria ziarul, peste 750 tone fân, 2.810 tone suculete și 1.408 tone grosiere. Și totuși, producția zilnică de lapte nu depășea 3,4-4 litri pe

vacă furajată. La producția anuală, CAP Cerchezu stătea la fel de prost. Doar 1.500-2.000 litri, comparativ cu „alte unități” similare din județ care obțin anual peste 4.500-5.000 litri lapte de la o vacă”. Dar nu era vina bietelor cor-nute. Ci a conducătorii fermei, care neglijașe aplicarea „indicțiilor prețioase”. Furajul unic, scria ziarul, era cheia succesului. „Deși bucatăria furajeră se află în stare bună, în hrana animalelor încă nu s-a introdus furajul unic, așa cum s-a indicat, pentru asigurarea cantităților necesare de proteină și unități nutritive.”

Oferte de Revelion pe Valea Prahovei

Au apărut ofertele turistice pentru Crăciun și Revelion. În stațiunea Felix, un sejur de 12 zile, în perioada 23 decembrie 1989-3 ianuarie 1990, costa 2.489 lei pentru cei care alegeau cazarea la Hotelul „International” (categoria Lux) și 2.048 lei la hotelul „Lotus” (categoria I). Se asigurau cazarea, masa, meniul de Revelion și tratamentul. La Herculana, un sejur de o săptămână (în perioada 27 decembrie-2 ianuarie) costa 1.818 lei. La Borsec, 5 zile de con-

cediu, cazare la vile și transport cu trenul scoteau din buzunarele românilor 1.102 lei.

Noutăți de la „Ascensorul”

„Ascensorul” din Capitală pregătise pentru 1990 servicii „variate și îmbunătățite”. Cel puțin așa se lauda conducerea întreprinderii. În primul rând, se plănuia modernizarea lifturilor prin înlocuirea vechilor panouri de comandă cu altele, multifuncționale, cu microcomandă. „Avantajele le constituie fiabilitatea mai mare, posibilitatea de deparanare rapidă, dimensiunile de cinci ori mai mici, economiile de materiale, în primul rând neferoase”, scria Informația Bucureștiului. Printre primii beneficiari se numărau locuitorii din zonele Pionierilor, Știrbei Vodă și Calea Victoriei. Tot la „Ascensorul” au fost fabricate dispozitive de deschidere prin telecomandă, amplasate la ușa de la intrare în scara blocului, și platforme cu chepeng, care puteau ridica, la înălțimea de 5 m, o sarcină de 100 kg.

Tot la capitolul „noutăți”, se anunța inaugurarea celor două centre de service pentru aparate electronice de uz casnic (Făinari nr. 26 și Socului nr. 10).

Alexandra ZOTA

JURNALIȘTII REUTERS ȘI LOVITURA DE STAT

În decembrie 1989, agenția britanică de știri Reuters a trimis doi corespondenți străini să fie martori ai revoluției. Pentru amândoi însă termenul de revoluție este greșit – cel de lovitură de stat pare, în opinia lor, cel mai potrivit. Johnny Krcmar era familiarizat cu România, mergând în țară în mod constant din 1978 și având deja multe contacte în rândul jurnaliștilor de la Agerpress și al oficialităților. Cu o lună înainte de revoluție, jurnalistul participase la Congresul Partidului Comunist Român, unde Nicolae și Elena Ceaușescu „au fost sărbătoriți ca a opta minune a lumii”, spune Krcmar.

De îndată ce a aflat despre încercarea de a-l evacua pe episcopul maghiar László Tokés în Timișoara, jurnalistul a plecat spre România, unde a încercat să intre de mai multe ori, însă în zadar, fiindcă granițele erau închise. Mai întâi a încercat să ajungă cu trenul, apoi de trei ori cu mașina, dar a fost oprit de fiecare dată. A reușit să ajungă în final la București la 22 decembrie, cu un avion care transporta medicamente. Johnny Krcmar urma să stea în România până în 16 ianuarie 1990.

În Capitală, în drum spre centrul orașului, jurnalistul a fost oprit de mai multe ori și verificat de revoluționari înarmați, unii dintre aceștia ținând în mâini drapelul cu semnul comunist înălțat din mijloc. În depărtare se auzeau focuri de armă. Când a ajuns la Hotelul Intercontinental, nu i s-a permis să intre „sub pretextul că Securitatea era în clădire și trăgea în direcția Comitetului Central, aflat în apropiere”.

Jurnalistul a fost surprins să vadă pe 23 decembrie oamenii, majoritatea ținând de mână copii, plimbându-se pe străzile Capitalei. „Părea să fie mai degrabă o sărbătoare națională decât o revoluție. Se trăgea din când în când, însă parcă numai pentru spectacol, nu cu un scop real”, spune Krcmar. Iar această stare de relaxare a românilor l-a impresionat pe jurnalist. „În precedenta mea vizită în România, cu numai o lună înainte, oamenilor le era frică să se uite la străini, dar acum să le vorbească. Acum nu le mai era teamă, era o euforie generală că ce era mai rău s-a terminat. Dar apăruse și o teamă nouă: de viitor”, își amintește jurnalistul. El mărturisește că nu a știut cum să reacționeze la acel moment față de cei care „până de curând făceau cu nerușinare propa-

gandă”, iar atunci deveniseră dintr-o dată „cei mai fervenți revoluționari”.

„A fost cu siguranță o lovitură de stat”

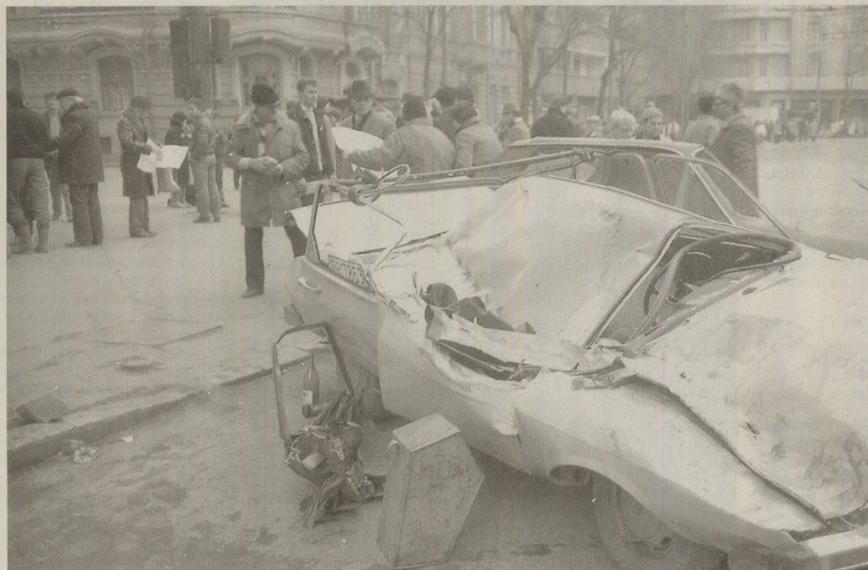
Johnny Krcmar a fost printre primii care au aflat despre moartea cuplului Ceaușescu, în dimineața zilei de Crăciun, de la un ofițer care a refuzat să-și divulge identitatea și care ar fi fost martor al execuției. Informația a fost confirmată spre seară, când postul public de televiziune a transmis imagini de la proces și execuție, „primite de mulți cu fcreire, dar și scepticism, din cauza grabei în care au avut loc”, povestește jurnalistul. Dar Krcmar nu crede că a fost într-adevăr o revoluție, având mai degrabă impresia că totul s-a desfășurat ca într-un spectacol regizat din umbră, prea bine organizat. „Cu siguranță a fost o lovitură de stat, pusă la cale de al doilea eșalon de nomenclatură”, este de părere corespondentul Reuters.

„Guvernele au permis mafia și corupția la scară largă”

Jurnalistul a părăsit România în ianuarie 1990, după ce a vizitat mai multe orașe, printre care Timișoara, Craiova, Oradea, pentru a transmite despre urmările revoluției. S-a întors totuși în țară pentru a asista la alegerile prezidențiale din 20 mai. Însă după cea mai recentă vizită, din 2000, el a plecat cu un gust amar din România, spunând că, deși situația s-a schimbat în bine pentru o parte din clasa mijlocie, „noile guverne post-revoluționare nu și-au ținut promisiunile și au permis mafia și corupția la scară largă”. În România, schimbările mult așteptate și sperate nu s-au transformat niciodată în realitate.

Țara zvonurilor și a teroriștilor din conducte

Douglas Hamilton era corespondent Reuters la Berlin când aparatul de mo-

Nicolae Ceaușescu a catalogat incidentele de la Timișoara drept „acte huliganice”

nitorizare a dat șase semnale: era o știre foarte importantă. Nicolae Ceaușescu era huiduit la un miting în București.

Deși jurnalistul nu a reușit să ajungă în România decât după 26 decembrie, își amintește de zilele anterioare, despre care scriese spunând că au fost marcate de „dezordine, haos și paranoia”. Ca în cazul zvonurilor potrivit cărora teroriștii libieni au intrat în țară cu scopul de a ajuta Securitatea să-l repună în funcție pe Ceaușescu sau că aceștia circulau prin conductele de canalizare din țară, de unde ieșeau în diferite locuri și începeau să tragă în oameni. „Era și multă fericire, dar și multă teamă. Oamenii erau speriați și increzători în același timp”, spune Douglas Hamilton.

Chiar și la câteva zile după încheierea revoluției, când reporterul a ajuns în România, oamenilor le era în continuare

frică de faptul că Securitatea plănuia să riposteze în orice moment.

„A fost o revoluție la început, dar s-a transformat în lovitură de stat”

La început, spune Douglas Hamilton, părea să fie o revoluție a poporului, însă lucrurile au decurs diferit, spre deosebire de evenimentele din Europa de Est. De data aceasta, totul părea condus și regizat ca într-un film, crede jurnalistul, dând exemplul informațiilor false despre masacrul din Timișoara sau numărul morților din țară.

„Poate a fost o revoluție la început, dar s-a transformat rapid într-o lovitură de stat, după ce comuniștii precum Iliescu au preluat puterea”, este de

părere jurnalistul. El s-a întors de mai multe ori în România după revoluție, prima oară în timpul mineriadei din 1990, care, spune el, a fost pe punctul de a declanșa un război civil.

„Urmele celor 40 de ani de dictatură stalinistă și izolare erau încă evidente, iar acest lucru a provocat multă paranoia, suspiciune și sete de răzbunare la gândul că Iliescu și alți comuniști ca el au furat revoluția”, spune Hamilton.

Reporterul Reuters se declară foarte dezamăgit de progresul României după revoluție. „Spre deosebire de alte state din fostul bloc sovietic, democrația din România a fost foarte înceată. M-a durut să văd copiii abandonati în gări, inhalând lipici. Nimănuui nu părea să-i pese de ei”, spune Douglas Hamilton, care ar caracteriza primii ani postcomuniști ai României drept „extrem de egoiști”.

Denisa Morariu

ARTICOLUL ZILEI

Tinerii, interpreți și auditori

Duminică dimineața, la Ateneul Român poti înregistra cea mai coborâtă medie de vârstă a publicului dintr-o sală de concert. De toamna până în pragul verii se desfășoară stagiunea concertelor pentru elevii școlilor bucureștene. Iar în unele duminici, când concertul este realizat cu concursul studenților Conservatorului sau al elevilor Liceului de Artă, tineretea urcă și pe scenă: între estradă, parter și loji se creează o comunicare afectivă aparte și înțelesurile muzicii se transmit, parcă, mai direct între generațiile învecinate.

Cine a fost la recentul concert educativ a putut simți receptarea activă a programului, de altfel remarcabilă pus la punct. Tema era „Forme și genuri muzicale”, interpreți, studenți ai Conservatorului, Ciprian Porumbescu”, dirijați de profesorul Dorel Pașcu-Rădulescu, comentator, cu capacitatea de a transmite esențialul informațiilor la nivelul apercipiv al foarte tinerilor ascultători, profesorul Corneliu Rădulescu.

Pentru studenții Conservatorului, această finalizare a rampă a unui proces educativ desfășurat în ore nenumărate de studii individual și colectiv reprezintă un test și o treaptă în pregătirea pentru viitoarea lor profesie. Dorel Pașcu-Rădulescu, el însuși un distins instrumentist, cu notabile realizări în muzica de cameră, este de mulți ani priceputul modelator al unui corp sonor care, prin forța lucrurilor într-un ansamblu universitar, își modifică an de an componența.

Orchestra de cameră „Concerto” cultivă sonorități și stiluri adecvate fiecărei muzici pe care o interpretează (a demonstrat-o în cele două intermezzo de George Enescu și, desigur, în restul programului) și abordează un repertoriu din care nu lipsesc raritățile. De data aceasta, tema propusă a fost susținută într-un mod original, aproape întregul concert stând sub semnul... clarinetului. Patru discipoli ai profesorului Ion Cudalbu – Emil Lancea, Cristian Bulgaru, Liviu Chisăr, mai ales cu o fină muzicalitate și siguranță tehnică, Emil Vișinescu – au demonstrat, în partitură semnate de Rossini, foarte mozartianul Hoffmeister și Mozart însuși – seriozitatea cu care se lucrează în clasă.

Talente îndreptățind toate speranțele, eficiența metodei, repertoriu original și copii, mulți copii venind duminică dimineața spre cea mai frumoasă casă bucureșteană a muzicii...

Radu Gheciu

Informația Bucurestului, nr. 11.239/1989

Doi ziariști americani, victimele Revoluției

(Urmare din pag. 1)

„Totul era haotic, paranoic, dezorganizat. Societatea română a fost foarte traumatizată, iar acele zile au fost o convulsie a poporului. În drum spre Timișoara era o atmosferă de sărbătoare și panică în același timp. Am auzit mai multe focuri de armă și erau zvonuri potrivit cărora se trăgea din aer”, își amintește Daniszewski. A ajuns în oraș în seara zilei de 22 decembrie. În timp ce rezerva o cameră într-un hotel din centrul Timișoarei, un fotograf francez a fost împușcat în fața clădirii. „L-am dus cu mașina la spitalul numărul unu, și, împreună cu jurnalistul iugoslav, Iuba, am petrecut noaptea în spital dormind pe o targă, intervievând doctorii și victimele și ascultând focurile de armă”, continuă reporterul AP.

Împușcat, rănit cu un cuțit și amenințat cu moartea de revoluționari

În dimineața zilei următoare, John Daniszewski și Iuba au mers la Consulatul iugoslav, care avea o legătură telefonică externă, pentru a transmite informații instituțiilor lor de presă. La plecare însă au început schimbările de focuri pe strada unde se aflau. Cei doi s-au grăbit să plece cu mașina, dar s-au pierdut prin Timișoara, necunosând orașul. „Am hotărât să ne întorcem de unde am plecat. Am ajuns într-o intersecție și pe partea opusă a străzii era un punct de control slab luminat. Nu am apucat să oprim și cei din spatele barierei au început să tragă în noi. Eu am fost împușcat în braț și aveam o rană și la cap, care sângera foarte tare. Am fost scoși cu forța din mașină”, povestește jurnalistul AP. În același timp, în apropierea lor, un fotograf împușcat în piept și un reporter, amândoi italieni, erau, de asemenea, scoși cu forță din mașină.

Daniszewski își amintește că cei care au tras asupra lor erau îmbrăcați în civil și militar. I-au amenințat pe jurnaliști, iar pe reporterul AP l-au forțat să stea cu mâinile ridicate, deși era rănit. „M-au și lovit cu un cuțit și m-au amenințat că mă vor executa pe loc”, mai spune el. Românii nu i-au crezut că erau jurnaliști și îi suspectau că sunt spioni.

„Chiar și când eram în ambulanță am fost hărțuit și s-au purtat foarte urât cu mine. De-abia la spital am găsit doctori amabili care vorbeau în engleză”, își amintește jurnalistul. Medicii l-au operat apoi în noaptea aceea, i-au scos glonțul din braț și i-au cusut rana de la cap. „Spitalul mi-a părut chiar murdar, reflecta economia săracă a României de la acel moment”, spune jurnalistul. Două zile mai târziu, în ziua de Crăciun, John Daniszewski a plecat cu ajutorul Crucii Roșii din România, alături de alte persoane rănite care aveau nevoie de îngrijiri medicale. În Iugoslavia, medicii i-au mai descoperit alte fragmente de glonț în corp, iar jurnalistul a mai suferit câteva operații.

Ziariștul american John Tagliabue, reporter la New York Times, a relatat despre Revoluție de la fața locului

„Gărzile rupeau merele în două, de teamă să nu ascundă ceva”

Oamenii erau foarte neincrezători din cauza zvonurilor privind teroriștii și credeau că jurnaliștii erau „un fel de avangardă a unei conspirații internaționale”. Daniszewski spune că aceasta este, poate, o explicație pentru felul în care s-au purtat cu jurnaliștii.

Amintindu-și de isteria și haosul acelor zile, jurnalistul mai spune că la punctele de control din oraș, „gărzile rupeau merele în două, de teamă să nu fie ceva ascuns în ele”. „Era o nebunie curată”, continuă reporterul, care se declară aproape convins că a fost o lovitură de stat, nu o revoluție. În opinia sa, evenimentele din România au fost cele mai violente, vindicative și confuze din Europa de Est, iar „Nicolae și Elena Ceaușescu au cules ceea ce au semănat; au tratat țara cu cruzime, iar această cruzime s-a întors împotriva lor și i-a distrus”.

Tagliabue, împușcat în spate și inconștient în Timișoara

John Tagliabue era atunci reporter la New York Times. Acum, la 20 de ani de la Revoluție, s-a mutat la Paris și scrie ocazional pentru același ziar care l-a trimis în 1989 în România. Jurnalistul își amintește că a intrat în țară la 22 decembrie, venind cu mașina din Ungaria. La graniță, vameșii l-au avertizat că „teroriștii libieni” au pus stăpânire pe țară, însă jurnalistul nu a acordat prea multă atenție acestor „zvonuri”. „Erau numai niște zvonuri. Nu cred că i-a pus cineva să zică acele lucruri”, povestește John Tagliabue. Jurnalistul a trecut mai întâi prin Arad și a ajuns apoi în Timișoara, unde urma să stea o săptămână. Inconștient, în spital, „Atmosfera era un adevărat haos în Arad și Timișoara.

Denisa Morariu

ECONOMISEȘTI ȘI CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri, numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** 10,9 LEI
CEL MAI CITTIT ZIAR DE CALITATE
www.jurnalul.ro

Copiile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

CUM A SCHIMBAT REVOLUȚIA DIN '89 DESTINUL UNUI JURNALIST BBC

În decembrie 1989, Mark Brayne era corespondent diplomatic al BBC Radio World Service. După „o toamnă extraordinară”, cum o descrie jurnalistul, cu toții la Londra așteptau să se întâmple ceva în România.

Fuse corespondent în Europa de Est și vizitase țara în 1981 și 1982. Apoi a fost declarat persona non grata pentru un reportaj „ireverențios” despre Nicolae Ceaușescu și cultul personalității, realizat printre altele și la Scomnicești. Mark Brayne a fost însă primul jurnalist BBC care a ajuns în București în timpul Revoluției.

Era luni când a auzit prima oară că se trage la Timișoara de la un turist ungar care ieșise din țară cu o înregistrare audio în care se puteau auzi focurile de armă. „Mi-am amintit că mi-am spus: uau, este ceva mare”, povestește Brayne. Așadar a început să scrie despre evenimentele din țară, primind informații de la turiștii maghiari care ieșeau din România.

La 21 decembrie, în ziua în care Ceaușescu organiza un miting în București, jurnalistul a primit un telefon de la departamentul de monitorizare al BBC. „Mi-am spus: Mark, nu știu ce se întâmplă, dar este foarte ciudat. Televiziunea publică din România tocmai a intrerupt brusc discursul lui Ceaușescu și cred că am auzit pe fundal oameni strigând jos comunismul, jos Ceaușescu”, povestește reporterul BBC. După ce a încercat îndelung să-i convingă, vameșii români l-au lăsat să intre în țară.

În ziua aceea, aeroporturile din România erau închise, așadar a luat primul avion spre Belgrad, iar acolo a convins un taximetrist să-l ducă până în București. „Am încercat să intrăm pe la Porțile de Fier, nu pe la Timișoara, pentru că știam că acolo se trage. Parcă era un război civil în țară”, povestește reporterul BBC. După ce a încercat îndelung să-i convingă, vameșii români l-au lăsat să intre în țară.

Cea mai scumpă cursă cu taxiul din istoria BBC

Au condus apoi toată noaptea, ningea foarte tare și era cumplit de frig. Au trecut prin Craiova și au fost surprinși să vadă orașul foarte liniștit, fără nici un semn de Revoluție. Cu totul alta a fost prima imparație când au ajuns la București, unde, pentru a evita schimbările de focuri de la Hotelul Intercontinental, au ocolit

Bucureștii până au ajuns la un hotel numit Modern. Apoi a plătit cursa taximetristului, despre care jurnalistul spune că a fost, probabil, cea mai scumpă din istoria BBC – 1.650 de dolari. A găsit o legătură telefonică la Hotelul Modern, iar după ce a închiriat o cameră a sunat la BBC pentru a intra în direct. Deși nu putea înțelege ce i se spunea prin telefon, din cauza focurilor de armă care se auzeau în apropiere, colegii i-au spus să țină geamurile deschise pentru ca ascultătorii să poată auzi ce se întâmpla în București. În seara zilei de sâmbătă, 23 decembrie, își amintește Mark Brayne, doi jurnaliști străini au fost omorâți: unul de un tanc, Jean Luis Calderon, iar cel de-al doilea, probabil belgianul Danny Huwe, împușcat în timp ce făcea un stand-up în fața camerei în timpul nopții, cu luminile asupra sa.

„Niciodată nu am mai plâns” ca în ziua de Crăciun

Jurnalistul a mers la biserică pentru a înregistra clopotele bisericii și slujba și își amintește de atmosfera frumoasă din ziua aceea, când oamenii au scos aparatele de radio pe balcoane, iar muzica difuzată de postul public de radio se auzea pe străzile din centrul Capitalei. Reportajul pe care urma să-l transmită la BBC începea cu sunetul clopotelor. „Am repetat de mai multe ori textul, însă de fiecare dată când ajungeam la un anumit punct simțeam cum încep să-mi curgă lacrimile. M-am pocnit peste față și am intrat în direct. Am reușit să mă abțin, dar în momentul în care am încheiat transmisiunea, am simțit un tsunami de emoții care m-a copleșit, o eliberare fantastică. Și am izbucnit în plâns. Niciodată nu am mai plâns ca atunci”, mărturisește jurnalistul.

Toată lumea cânta „Desteaptă-te, române!” și aștepta o veste, „marele anunt”, mai spune reporterul BBC. S-a întâmplat seara, când televiziunea publică a difuzat înregistrarea video cu execuția cuplului Ceaușescu. În foaierea hotelului, unde se afla alături de alți români, s-au deschis imediat sticle de șampanie. „Cu toții se simțeau eliberați, erau fericiți, euforici, cu excepția a două persoane, care au spus: suntem triști că au murit, pentru că ar fi trebuit să fie supuși

Lui Mark Brayne, experiența trăită în România, în 1989, i-a schimbat destinul. Din ziarist a devenit psihoterapeut

mizeriei pe care ne-au forțat să o trăim; ar fi trebuit să știe cum este să nu ai mâncare; cei doi credeau că au avut o moarte prea ușoară. Nu era nici o umă de regret în vocea lor”, povestește jurnalistul. El își amintește că, la acel moment, s-a gândit că „execuția trebuia să aibă loc, pentru că poporul nu s-ar fi oprit până când Ceaușescu nu era mort”.

Brayne a devenit psihoterapeut în urma emoțiilor trăite la Revoluție

Mark Brayne mărturisește că a fost marcat de experiența foarte intensă pe care a reprezentat-o Revoluția. Emoțiile puternice trăite în acele zile

l-au schimbat mult, l-au „iluminat” și au reprezentat unul dintre motivele pentru care a renunțat la profesia de jurnalist și a devenit psihoterapeut. „Am fost foarte mișcat de evenimente, erau atât bucurate, atât dorință de bine, iar regimul fusese atât de rău”, continuă el.

Brayne se declară fascinat de psihologia oamenilor precum Nicolae Ceaușescu. „Nu era un om rău. El și Elena credeau cu naivitate că fac ce trebuie pentru România. Însă erau oameni cu mari dereglări de personalitate, așa putea spune chiar că aveau probleme psihologice”, mărturisește Brayne. România era, în opinia sa, un loc al extremelor, „al căldurii și umantății extreme, dar și al durității, sărăciei și cruzimii extreme; iar Ceaușescu reprezenta această latură negativă, întunecată, a țării”.

Banii nu aveau nici o valoare, importantă era natura relațiilor

Spre deosebire de restul statelor est-europene, unde „era loc de umanitate, era un alt fel de comunism”, în România totul era controlat, exagerat, un loc îngrozitor și un sistem îngrozitor, crede jurnalistul. El mai spune că, din cauza presiunii atât de mari exercitate de Ceaușescu, „descătușarea a fost foarte violentă, mult mai dramatică”. În opinia sa, Europa de Est a fost un local paradoxurilor, pentru că, deși sistemul era teribil, oamenii erau minunați, erau o căldură și o solidaritate impresionantă între oameni, continuă Brayne. „Germania mea preferată a fost Germania de Est. Am iubit Europa de Est, unde oamenii trebuia să fie amabili unii față de ceilalți, trebuia să se bazeze unii pe ceilalți și să împartă totul. Banii nu aveau atunci nici o valoare, deci cel mai important lucru era natura relațiilor dintre oameni”, spune jurnalistul. Mark Brayne descrie evenimentele din decembrie 1989 drept o victorie a binelui asupra răului. „A fost ca și cum apăruse lumina, iar întunericul dispăruse brusc. Oamenii se îmbrățișau, plângeau și cântau împreună”, spune jurnalistul.

Prima vacanță în România

După Revoluție, s-a întors de mai multe ori în țară. Prima oară în ianuarie 1990, când, spune el, a fost profund indignat de faptul că oamenii au început să spună că nu a fost o Revoluție, ci o lovitură de stat. „Prostiilă! A fost fără îndoială Revoluție. Într-adevăr, politicienii și Iliescu au profitat de situație și au pus mâna pe putere. Au fost un produs al vechiului sistem și au condus apoi România așa cum au putut și învățat. Dar așa se întâmplă în orice revoluție, nu oamenii obișnuiți preiau puterea”, spune, indignat chiar și acum, Mark Brayne. În această vară, jurnalistul a petrecut o lună în Transilvania și s-a declarat profund impresionat de bunătatea și naturalitatea oamenilor. El spune că România deține un loc primordial în cultura europeană, că este bine acum, un loc normal, unde oamenii încearcă să ducă o viață normală, oricât de dezamăgiți ar fi de cei care i-au condus până acum.

Denisa Morariu

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Centrul de Calcul al Centralei Industriale Confecțiilor București organizează concurs pentru ocuparea unor posturi de analiști programatori, ingineri de sistem, programatori ajutor.

IDEB, cu sediul în Bd. 1 Mai, numărul 41-43, încadrează de urgență paznici cu domiciliul numai în municipiul București sau Ilfov, lăcătuș mecanic, cu autorizație de sudor autogen și electric, instalator autorizat pentru instalații apă și gaze.

VĂNZĂRI

Vând sufragerie stejar nouă, covor persan și românesc, fotolii, camcimer, vitrină.

Vând casă singur curte (Gara de Nord), posed autorizație, mașină de tricatat, nouă, sobă petrol, butoaie metalice, mobilă, diverse.

Vând costume damă din mătase și îmbrăcăminte deosebită pentru iarnă.

CUMPĂRĂRI

Cumpăr player sau recorder, birou pentru studiu.

Cumpăr televizor color nou și cazăstră pentru benzină.

Cumpăr Dacia 1310, zero kilometri.

Cumpăr videorecorder (inclusiv HI-Fi sau digital), video player (numai mare, consacrat), televizor color.

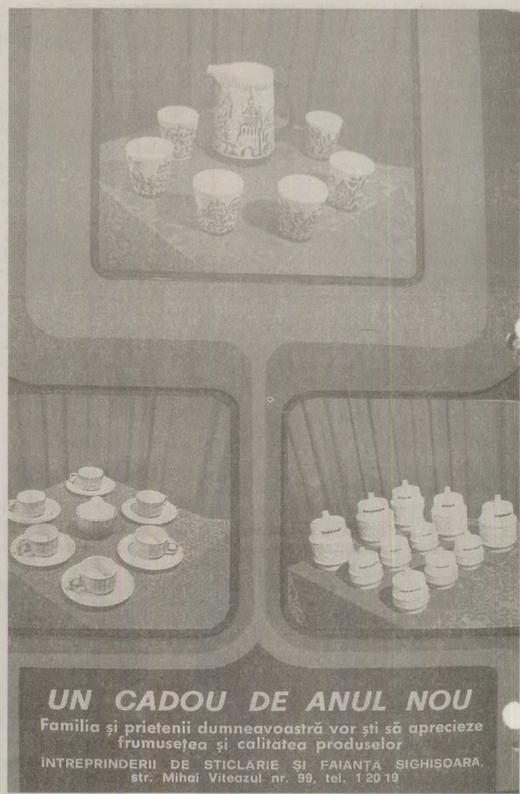
Cumpăr frigider de capacitate mare, cu congelator separat, nefolosit.

tv 19 decembrie 1989

19:00 Teledin
19:25 Colocivii despre tinerete, educație, ideal. Redactor Mihai Tatulici
19:45 Puternică mobilizare pentru îndeplinirea exemplară a planului pe luna decembrie și pe întregul an
Folosirea la întreaga capacitate a mașinilor și instalațiilor
Redactor George Ghidrigan
20:05 Teatru tv
Inima fierbinte de Octavian Sava
În distribuție: Valeria Seciu, Gilda Marinescu, Irina Petrescu, George

Cozorici, Petre Gheorghiu, Silviu Stănculescu, Horațiu Malăe, Vistrian Roman, Dan Condurache
Regia artistică Olimpia Arghir
21:20 Programul de organizare și modernizare a localităților țării
Profunde transformări înnoitoare
Redactor Melania Coman
21:40 Din Frumusețile patriei
Producție a Studioului de Film TV
Documentar de Alexandru Satmari
21:50 Teledin
22:00 Închiderea programului

amintiri

Cântați cu noi

ORIZONTAL: 1) „Cântec...”, volum din lirica poetului croat August Senoa (sing.) – Renumit protector al artelor din Italia Renașterii, el însuși autorul unor „Cântec cavaleresc” (Lorenzo de) 2) „... cântecelor”, titlul unei volume de poezii de Heinrich Heine și, respectiv, Holger Drachmann (neart. pl.) – Notă muzicală – Laura Ursu 3) Aur (simb.) – „Cântec...”, din cromatică lirică a lui Eugen Frunză – „Cântec de...”, culegere de versuri de Ion Marin Sadoveanu 4) De la acest important scriitor român ne-a mai rămas și volumul de poezii „Cântec sopțit” (Zaharia) – A fura 5) Cea cinematografică ne oferă titluri precum „Cântând în ploaie” (cu Gene Kelly), „Toată lumea râde, cântă și dansează” (cu Liubov Orlova) sau „Un cântec pe Broadway” (cu Barbara Streisand) (pl.) – Intemeietor 6) „... cântător”, aluzie oritologică în titlul unei piese de Upton Sinclair (neart.) – Mijlocul unui cântecel 7) „Cântec sub...”, lirică antimilitaristă datorată Mariei Banuș – Cântec secil 8) A cules, descris și editat „Doine, cântec, strigături” și „Cântec bătrânești” (Alexandru) 9) Culme – „Cântec...”, volum de balade al scriitorului revoluționar polon Julian Niemcewicz (sing.) 10) Întâmpinat cu cântec și voce bună – „Cântec...”, volumul de debut al lui Ilarie Hinoveanu (pl.) 11) A scris volumul de versuri „Cânturile marelui pod” (lon) – „Cântec despre anii...” compus pentru cor de Radu Șerban (nom).

VERTICAL: 1) „Cântec de...”, volum de Nicolae Coban – „Nu am cântat niciodată pentru...”, film american cu Gene Hackman 2) Precursorul francez al simbolismului și suprarrealismului, autorul poemului în proză, „Cânturile lui Maldoror” 3) Ermil Rădulescu – Cântat la urmă! – Rău în Benin 4) Semneză volumul de poezii „Cântec pentru timpul meu” (Mihai) – Eugen Guja 5) Ion Luca Caragiale – A o șterge (fam.) 6) „Cântec vesel despre...”, închinat frumosului municipiu de pe Dâmbovița de Florentin Delmar 7) Perioada istorice – Tomul unu!, „Cântec tragic” (teatru de Roberto Payro) sau al „Cântecului durerii” (film american cu Al. Jolson) (masc. pl.) 8) Delia Enache – Șantule – Cânt... cu modificare vocală 9) Rationament (abr.) – Ține pantalonii 10) „Cântec...”, răsănând în titlul unui volum de lirică neoromantică de Carl Spitteler (nom. neart.) – Lac în Austria 11) „Cereți cânturi de...”, ne îndeamnă Mihai Eminescu în titlul uneia dintre nemuritoare sale poezii – Femeia de colo.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Drum nou (jud. Brașov), nr. 13.955/1989

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

CFR – condiții de călătorie necorespunzătoare și întâzieri

George Luca din Iași, Bd. Alexandru cel Bun nr. 25, își exprimă insatisfacția față de condițiile nu tocmai corespunzătoare oferite de vagoanele comune de clasă I, cu care a fost nevoit să circule, nu de mult, pe linia magistrală Timișoara-Iași. „Mai ales dacă ești însoțit de copii mici sau de bătrâni – își exprimă dumnealui părerea – e de-a dreptul neplăcut să călătorești cu astfel de vagoane pe distanțe mari, de sute și sute de kilometri, deoarece călătorii, de la mic la mare, sunt mereu deranjați de acel du-te-vino continuu și de curentul stărnit prin neîntrerupta deschidere a ușilor laterale, de gălăgia provocată de discuțiile din tren. Acesta-i și motivul pentru care mă alătur și eu unei mai vechi propuneri ca MTT-ul să analizeze situația și, pe cât posibil, să elimine asemenea vagoane depășite din componența trenurilor de lung parcurs.”

Regionala Căi Ferate Iași, Direcția mișcare, ca răspuns cetățeanului Doru Balaban din Bărlad, ne înștiințează că, datorită lucrărilor ce se execută la terasamentul liniei pe secția de circulație Roman-Buhăiești, s-au introdus restricții de viteză care duc la întâziera trenurilor cu 10-12 minute. Întrucât trenurile de pe această secție au legături cu trenurile de lung parcurs, întâziera acestora pentru a aștepta legătura ar însemna dereglarea circulației în stațiile următoare. Cazul semnalat de detent a fost prelucrat cu operatorii care conduc circulația pe RCM Iași și s-a dispus ca, atunci când este posibil, să se rețină trenurile la legătură, iar pentru noul mers al trenurilor în 1990 se va analiza posibilitatea mării intervalului între sosirea trenurilor în Buhăiești și plecarea spre Iași sau Bărlad.

Mihai Merişanu
Flacăra, nr. 50/1989

SALUTĂRI DIN... OLĂNEȘTI!

Ilustrată difuzată de Poșta Română

DIN ARHIVA MINISTERULUI DE EXTERNE

Comanda lui Ceaușescu pentru ambasadori

Nota Ministrului Afacerilor Externe

19 decembrie 1989

Tovarășe șef de misiune, În cazul în care, în cadrul contactelor de lucru, veți fi întrebat (repetăm: numai în cazul în care veți fi întrebat) în legătură cu așa-zisele evenimente de la Timișoara, răspundeți cu toată claritatea că nu aveți cunoștință despre așa ceva. După un astfel de răspuns scurt și fără a vă lăsa antrenat în prelungirea discuției pe această temă, veți prezenta în mod ferm următoarele:

Respingem cu hotărâre orice încercări de amestec în treburile interne ale României, stat liber și independent, orice încercare de nesocotire a atributelor fundamentale ale independenței și suveranității noastre naționale, de atentare la interesele securității țării, de încălcare a ordinii și legilor ei. În România se vor întreprinde măsurile ferme împotriva unor astfel de încercări, împotriva oricăror acțiuni provocatoare și diversioniste, inițiate de cercuri reacționare, antiromânești, de servicii speciale și oficinele de spionaj din străinătate. Statul socialist, societatea noastră nu vor tolera, în nici o împrejurare, lezarea intereselor lor vitale, a prevederilor Constituției țării și vor lua măsurile necesare pentru respectarea cu strictețe a legalității, a ordinii de drept, fără de care nu ar fi posibilă desfășurarea normală a activităților în toate sferle societății sale.

Nimănui, indiferent cine ar fi, nu-i este îngăduit să încalce legile țării, fără a suporta consecințele actelor sale. Instruiți toți colaboratorii pentru a acționa în strictă conformitate cu indicația de mai sus. Informații imediat despre orice discuție pe care o aveți în legătură cu cele de mai sus.

Aurel Duma

Nota Ambasadei României la Paris către Ministerul Afacerilor Externe

19 decembrie 1989, ora 14:00

Tovarășului ministru secretar de stat Aurel Duma,

1. Vă informăm că principalele ziare franceze din 19.12.1989

(Le Figaro, Le Quotidien de Paris, Liberation, La croix, L'Humanite, Presse-Ocean etc.) publică pe prima pagină, cu majuscule, titluri și articole ostile cu privire la așa-zisele mișcări ce ar avea loc în țara noastră.

2. Posturile de radio și televiziune franceze transmit frecvent știri despre aceste „mișcări” și iau interviuri la persoane ostile țării noastre.

3. În cursul dimineții de 19.12.89, forțele de ordine franceze au luat unele măsuri în vederea asigurării securității necesare pe timpul desfășurării manifestațiilor din 19.12.89, ora 18:30 (ora Franței), despre care am informat.

Vă informăm că, potrivit indicațiilor dvs. primite cu Tg. Nr. 2/09489/18.12.189, întregul personal a fost instruit și s-au luat măsuri ca activitatea să se desfășoare normal.

Vom informa de urmare.

Petre Gigea

Comunicarea Ambasadei României la Varșovia către Ministerul Afacerilor Externe

19 decembrie 1989, ora 13:40

Tovarășului Constantin Oancea, adjunct al ministrului, Tovarășului Lucian Petrescu, Vă informăm că presa, radioul și televiziunea din Polonia, începând cu seara zilei de 16 decembrie, prezintă o serie de știri referitoare la „evenimentele de la Timișoara” și la închiderea granițelor.

Se fac tot felul de afirmații privind intervenția miliției și armatei, menționându-se și existența unor victime (morți și răniți).

vremea

În țară, vremea a fost caldă pentru această perioadă. Cerul a fost variabil.

Cu totul izolat, în nord-vestul țării, a plouat.

Vântul a suflat moderat, cu unele intensificări la munte și în regiunile extracarpatic, cu viteze între 25 și 55 km/oră.

Temperatura maximă de azi a

fost cuprinsă între 8 și 18 grade, izolat chiar mai ridicată în sudul țării, iar minima nocturnă s-a situat între -2 și -8 grade.

În București, vremea a fost deosebit de caldă pentru această perioadă. Cerul a fost variabil. Temperatura maximă a urcat până la 16-17 grade, iar cea minimă nu a coborât sub 5 grade.